

פסולי מחשבה – למה ומדוע?

מנחות יב – ט"ז

לשמה/שלא לשמה מחשבת מקום ומחשבת זמןזבחים כ"ו ב - משום דפסיל במחשבה 1.

,והאמר רבא: אין מחשבה מועלת אלא במי שראוי לעבודה, ובדבר הראוי לעבודה
!ובמקום הראוי לעבודה

משנה תורה (מאה 12), הלכות פסולי המוקדשין י"ד:א'-ב' 2.

.אין המחשבה הולכת אלא אחר העובד. אבל מחשבת בעל הקרבן אינה מועלת כלום.
אפלו שמענו הבעלים שפגלו והיתה מחשבת העובד נכונה הרי זה כשר

משלי כד ח – מחשב להרע - ל"ו בעל-מזמות יקראו: 3.4. 13. (שערי תשובה לרבנו יונה)מאה 13.

ולא תתרו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם (במדבר ט"ו:ל"ט). הזהרנו בזה שלא לחשב לעשות עברה ועל כל
דבר פשע וחטא. כענין שנאמר (משלי כ"ד:ח') מחשב להרע. ושלא להרהר בדברי המינין. פן יכשל
וימשך אחריהם. ואשר ישיב אל לבו כי הש"י בוחן לב וחוקר כליות. איך יעז פניו לטמא לבו וידבר בליעל
יצוק בו. ואמר שלמה המלך עליו השלום (משלי כ"ד:ט') זמת אנולת חטאת. עוד אמר (משלי ו':ט"ז-י"ח)
נפש הנה שגא ה' ושבוע תועבות נפשו לב חרש מחשבות און

5. 19. (פירוש המלבי"ם)מאה 19.

מחשב - ופעל חשב כשבא בפעל מורה על מחשבות בלתי ראויות, כמו מחשבות פגול בקדש

6. 20. (משפטי עוזיאל, חלק ט, אבן העזר א':כ"ו)מאה 20.

וכלם אמרו דבר אחד, שהרהור עבירה אעפ"י שאין מענישין עליו בבית דין, מכל מקום חמור הוא באיכותו מעבירה עצמה

ויקרא ז' יח - לא יחשב לו פגול יהיה : ז.

משנה תורה, הלכות פסולי המוקדשין י"ח:א'-ב'. 8.

כל המחשב מחשבה שאינה נכונה בקדשים. הרי זה עובר בלא תעשה שהרי הוא אומר (ויקרא ז' יח) "לא יחשב": מפי השמועה למדו שבכלל דין זה שלא יפסיד הקדשים במחשבה. שהרי זה דומה למטיל מום בקדשים. ואף על פי כן אינו לוקה שאין המחשבה מעשה

ירמיהו ו' יט. 9.

שמעי הארץ הנה אנכי מביא רעה אל-העם הזה פרי מחשבותם כי על-דברי לא הקשיבו ותורתי לא ימאסו-בה:

(רד"ק) (מאה 13/12. 10.

פרי מחשבותם. אינו אומר שיענישם על המחשבה לבד אלא על מעשיהם שהם פרי מחשבותם

(ליקוטי מוהר"ן קצ"ג:א':א'-ב' (מאה 18/19. 11.

דע, שהמחשבה יש לה תקף גדול, ואם יחזק ויגבר מחשבתו על איזה דבר שבעולם, יוכל לפעל שיהיה כה, ואפלו אם יחזק מחשבתו מאד שיהיה לו ממון – בודאי יהיה לו, וכן בכל דבר. רק שהמחשבה תהיה ב בטול כל ההרגשות. והמחשבה תקיפה כל כך, עד שאפשר למסר נפשו במחשבתו ממש

(שני לוחות הברית, שער האותיות, אות ת' תשוקה י"ז) (המאה 17. 12.

גם שייך שתיקה בלב, רצוני לומר שלבו אל ימהר להוציא מחשבתו לפועל, כי כמו שדבור אסור, כך הרהור אסור, וישתוק בלבו מדברים הפוגמים, רצוני שיסלק הרהורו מהם, ואז יבטל בלבו קנאה ושנאה ותאוה וכבוד והרהורי עבירה הקשין מעבירה כמו שאמרו רז"ל (יומא כט, א), כי הלשון הוא קולמוס הלב, וכן כתוב (קהלת ב, א) אמרתי בלבבי, כי הדבור בלב הוא ההרהור, ואח"כ יוצא לפועל בדבור ממש: עקימות שפתים ונשמע קולו על ידי פה ולשון

ירמיהו ט"ז' - בפיו שלום את רעהו ידבר ובקרבו ישים ארבו. 13.

...ישעיהו כ"ט:י"ג - בפיו ובשפתיו כבדוני ולבו רחוק ממני. 14.

משלי יז, ג - מצרף לכסף וקור לזהב ובחן לבות ה'. 15.

רבנו בחי"אבן פקודה, חובות הלבבות (מאה 11) אחרי הלבבות נמשכים המעשים. 16.

ספר החינוך רי"ג - (המאה ה-13) אחרי המעשים נמשכים הלבבות. 17.

מלאכי ג' ט"ז. 18.

אז נדברו יראי ה' איש אל-רעהו ויקשב ה' וישמע ויכתב ספר זכרון לפניו ליראי ה' ולחשבי שמו:

ברכות ו' א. 19.

— מאי "ולחשבי שמו"? אמר רב אשי: חשב אדם לעשות מצוה, ונאנס, ולא עשה.
מעלה עליו הכתוב כאילו עשה.

בראשית רבה א' ד'. 20.

,בראשית ברא א-להים, ששה דברים קדמו לבריאת העולם, יש מהן שנבראו
ויש מהן שעלו במחשבה להבראות.